

Slovenščina na splošni maturi 2008 in 2009 ob podpori IKT v panožnem centru za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo

ICT Support for Slovene Language in the General Matura 2008 and 2009 in Ski Jumping and Nordic Combination Centre

Irena Rakovec Žumer

Ekonomška šola Kranj, Strokovna gimnazija, Kidričeva 65, 4000 Kranj, Slovenija
irena.rakovec-zumer@guest.arnes.si

Povzetek

Avtorica v članku pripoveduje, na kakšen način si pomagamo z IKT pri slovenščini pri pripravi na splošno maturo v Panožnem centru za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo. Dijaki športniki so zelo veliko odsotni od pouka, zato jim je IKT v veliko pomoč pri pripravi na maturo. Dela, ki jih morajo dijaki prebrati za splošno maturo 2008 in 2009 - J. B. P. Molière, Tartuffe; Ivan Cankar, Kralj na Betajnovi; Friedrich Dürrenmat, Fiziki; Matjaž Zupančič, Vladimir (matura 2008); Jane Austen, Prevzetnost in pristranost; Andrej Hieng, Čudežni Feliks (matura 2009) – smo spoznavali s pomočjo medmrežja. Dijaki so si pošiljali internetne vire za seminarske naloge, po dva dijaka sta si dopisovala po e-pošti in se učila pisati besedilne vrste. Naredili so razčlenbe neumetnostnega besedila in imeli PowerPoint predstavitve. V šolskem letu 2008/2009 bomo dosedanje delo nadgradili s spletno učilnico Ekonomc <http://239.qvs.arnes.si/ucilnica-ekonomc>.

Ključne besede: dijaki športniki, slovenščina na splošni maturi 2008 in 2009, medmrežje, e-pošta, e-izobraževanje, IKT

Abstract

The author is pointing out how we can employ IC technology when preparing students for the general Matura in Slovene of Ski jumping and Nordic combination Centre. IC technology is very helpful for the students athletes, who are absent from their lessons. The literary works, prescribed for the general Matura 2008 and 2009 - J. B. P. Molière, Tartuffe; Ivan Cankar, Kralj na Betajnovi; Friedrich Dürrenmat, Fiziki; Matjaž Zupančič, Vladimir (Matura 2008); Jane Austen, Prevzetnost in pristranost; Andrej Hieng, Čudežni Feliks (Matura 2009) – have been approached by the help of the internet. The students sent each other internet sources for their seminar papers. Students work together in pairs exchanging e-mails and learning writing texts. Students had analysed the non-fiction texts and made PowerPoint presentations. In the school year of 2008/2009 we will continue our lessons with the web work classroom Ekonomc <http://239.qvs.arnes.si/ucilnica-ekonomc>.

Keywords: students athletes, the general Matura 2008 and 2009 in Slovene, internet, e-mail, e-education, IC technology

UVOD

Ekonomška šola Kranj je bila vedno ena tistih šol, ki je znala prisluhniti dijakom športnikom in jim pomagati v najobčutljivejših letih. V starosti 15 do 18 let so zahteve športa in tudi šole že tako velike, da se je marsikateri odličen športnik moral odločiti za eno ali drugo, zato na Ekonomski šoli Kranj že več let poteka projekt, pri katerem sodelujejo Ministrstvo za šolstvo in šport, Smučarska zveza Slovenije, Dijaški dom Kranj ter Ekonomška šola Kranj. Nastal je državni Panožni center za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo. V vsakem letniku gimnazije imamo skupino skakalcev in nordijskih kombinatorcev. Skupine so vključene v običajne razrede, kjer so tudi dijaki, ki nimajo statusa športnika in so redno prisotni pri pouku.

Poleg razredov s skakalci in kombinatorci imamo tudi druge športne oddelke: oddelek, v katerega so vključeni dijaki, ki trenirajo individualne športe, in oddelek, v katerega so vključeni dijaki, ki trenirajo moštvene športe. Dijaki športniki imajo zaradi odsotnosti od pouka in treningov prilagojen način dela. Ker zelo veliko manjkajo pri pouku, jim je informacijska tehnologija v veliko pomoč pri učenju, brez e-učenja si izobraževanja ne moremo več predstavljati. V panožnem centru so le najboljši športniki (člani mladinske reprezentance) vključeni v e-izobraževanje (spletna učilnica), vendar se tudi z drugimi športniki izobražujemo s pomočjo IKT. Z delom nimamo problemov, saj je Ekonomška gimnazija Kranj z IKT dobro opremljena, v vsaki učilnici imamo računalnik, medmrežno povezavo, projektor in tudi multimedijsko učilnico.

IKT uporabljamo pri vsakodnevnem delu, v veliko pomoč pa nam je tudi pri pripravi na splošno maturo, tudi pri predmetih, kot je slovenščina in pisanje eseja. Na splošno maturo iz slovenščine se vsako leto pripravljamo na podoben način in rezultati so zelo dobri, kar lahko opazimo pri ocenah, ki jih dijaki dobijo na maturi. Dijaki gimnazijskih programov morajo pri slovenščini znati napisati razpravljalni ali interpretativni/razlagalni esej, če želijo uspešno opraviti splošno maturo. Na pisanje eseja se celo leto temeljito pripravljajo. Tematski sklop za maturitetni izpit iz slovenščine 2008 je bil *Obrazi nasilja v dramatiki*. Dijaki so prebrali naslednja književna dela: J. B. P. Molière, *Tartuffe*; Ivan Cankar, *Kralj na Betajnovi*; Friedrich Dürrenmatt, *Fiziki*; Matjaž Zupančič, *Vladimir*.

Intenzivno pa smo se začeli pripravljati tudi že na maturo iz slovenščine 2009. Naslov tematskega sklopa za maturitetni izpit iz slovenščine 2009 pa je *Posameznik, družina in družba*, dijaki pa morajo prebrati roman Jane Austin, *Prevzetnost in pristranost* in

roman Andreja Hienga Čudežni Feliks.

PREDSTAVITEV DELA

Delo poteka po naslednjih korakih.

1. Dela, ki jih morajo dijaki prebrati za splošno maturo, si vedno približamo s pomočjo medmrežja. Mnenja sem, da bi morali dijaki literarno delo predvsem prebrati, ne pa da si pomagajo z različnimi priročniki in da po ovinkih pridejo do informacij, vendar je lahko medmrežje dobra uvodna motivacija, da dijake pripravimo do tega, da delo preberejo. Če jim predlagamo, da se bodo na maturo pripravljali s pomočjo medmrežja, jih veliko lažje pritegnemo k delu, sprejmejo nas in delo »za svoje«. S kakovostno motivacijo je dijake veliko lažje pripraviti do tega, da delo preberejo. Dijaki so razdeljeni v skupine in posamezna skupina po medmrežju išče informacije o delih, ki so tisto leto na maturi.

Za maturo 2008 so dobili največ informacij na naslednjih spletnih straneh.

MATURA 2008

Molière, Tartuffe (MOLIÈRE, 2007)

Tuje strani:

- <http://www.sonyclassics.com/moliere/>
- <http://membres.lycos.fr/moliere/>
- <http://www.site-moliere.com/>

Domače strani:

- http://sl.wikiquote.org/wiki/Jean-Baptiste_Poquelin_Molière
- <http://www.drama.si/repertoar/moliere.html>

Friedrich Dürrenmatt, Fiziki (DÜRRENMATT, 2007)

Tuje strani:

- http://en.wikipedia.org/wiki/Friedrich_Dürrenmatt
- http://de.wikipedia.org/wiki/Die_Physiker
- <http://referateguru.heim.at/Die-Physiker.htm>

Domače strani:

- <http://www.emka.si/izdelek.asp?docid=179549>
- http://www.rtvsl.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=3&c_id=17210

Za maturo 2008 sta bili dve domači in dve tuji dramski deli. Nekateri so iskali informacije o tujih dramskih delih, drugi o domačih. Največ informacij o domačih dramskih delih so dobili na naslednjih spletnih straneh.

Ivan Cankar, Kralj na Betajnovi (CANKAR, 2007)

Domače strani:

<http://www.stjost.si/arco/slovenscina.html>

http://www.dijaki.info/index.php?option=com_remository&Itemid=27&func=fileinfo&id=354

<http://www.vrhnika.si/index.php?m=knjiga&id=56>

Tuje strani:

http://fr.wikipedia.org/wiki/Ivan_Cankar

http://es.wikipedia.org/wiki/Ivan_Cankar

Matjaž Zupančič, Vladimir (ZUPANČIČ, 2007)

Domače strani:

<http://www.goethe.de/ins/pt/lis/prj/pen/aut/zup/slindex.htm>

http://www.rtv slo.si/odprtikop/knjiga_mene_briga/vladimir/
http://besedomanija.blogspot.com/2007_07_01_archive.html

Tuje strani:

http://www.teatry.art.pl/!Recenzje/vladimir_pow/polskap.htm
<http://82.117.206.28/web71.nsf/01d6ada517005aebc12570c40046d58d/0dfda97ddd1e9097c12570c4005d05fc?OpenDocument>

Pri pridobivanju informacij za maturo 2009 pa so prišli do najzanimivejših informacij na naslednjih spletnih straneh.

MATURA 2009

Jane Austin, Prevzetnost in pristranost (Pride and prejudice)

Tuje strani:

<http://www.pemberley.com/janeinfo/pridprej.html>
http://en.wikipedia.org/wiki/Pride_and_Prejudice
http://en.wikipedia.org/wiki/Jane_Austen
<http://www.austen.com/pride/>
<http://www.austen.com/novels.htm>
<http://www.online-literature.com/austen/prideprejudice/>

Film:

<http://www.imdb.com/title/tt0414387/>
http://www.kolosej.si/film/prevzetnost_in_pristranost/
<http://www.prideandprejudicemovie.net/splash.html>
<http://www.bbc.co.uk/drama/prideandprejudice/>
<http://java.europe.yahoo.com/uk/uip/prideaandprejudice/site/flashSite.htm>
<http://www.pbs.org/wgbh/masterpiece/prideandprejudice/index.html>

Nadaljevanka:

<http://www.imdb.com/title/tt0112130>

Ljubljena Jane

<http://www.kolosej.si/film/ljubljena-jane/>
<http://www.imdb.com/title/tt0416508>

<http://video.movies.go.com/becomingjane>

<http://www.youtube.com/watch?v==OYVbFuvSOA>

Domače strani:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Jane_Austen

http://sl.wikipedia.org/wiki/Prevzetnost_in_pristranost

http://www.rtvsl.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=19&c_id=24935

<http://kolibri.blog.siol.net/prevzetnost-in-pristranost/>

Andreja Hienga, Čudežni Feliks

Domače strani:

<http://www.ce.sik.si/feliks.htm>

http://sl.wikipedia.org/wiki/Andre_Hieng

2. Drugi korak so seminarske naloge in PowerPoint predstavitve. Dijaki o literarnem delu, o katerem so iskali informacije na medmrežju, napišejo seminarsko nalogo, pred sošolci pa imajo tudi PowerPoint predstavitve. Naslove spletnih strani napišejo sošolcem in jim naredijo izročke. Ker smo z delom za maturo 2009 začeli že v šolskem letu 2007/2008, so ugotovili, da so domače spletne strani o romanu Čudežni Feniks skromne, tujih pa ni. Domnevali so, da se bo to v šolskem letu 2008/2009 spremenilo in bodo nastale nove domače strani, ko se bodo dijaki intenzivno pripravljali na maturo.

3. Tretji korak: Z dijaki športniki, ki so odsotni, esejske vaje pišemo po e-pošti. Do določenega datuma morajo narediti esejsko vajo. Dobijo natančna navodila, npr. predstaviti morajo določeno literarno osebo, predstaviti osebo, ki se v imenu vesti odpove osebni sreči, napisati, komu se ta oseba izpove, in svojo odločitev utemeljiti, primerjati osebe, katere onemogočijo njegovo etično delovanje ... Največkrat vaje delamo na ta način, da naloge pošiljajo učitelju, včasih pa delajo tudi v parih in si dijaki dopisujejo med seboj. V paru je vedno dijak športnik in dijak, ki nima tega statusa, in je prisoten pri pouku.

4. korak: S pomočjo IKT tehnologije se pripravljamo tudi na jezikovni del mature, na razčlenbo neumetnostnega besedila. Dogovorili smo se, da morajo poiskati spletno športno stran in sami pripraviti razčlenbo neumetnostnega besedila. Dobili so navodilo, da mora razčlenba vsebovati naloge za razumevanje besedila, naloge iz glasoslovja, skladnje, oblikoslovja, besedotvorja, napisati morajo tudi besedilno vrsto. Največ dijakov je za razčlenbo neumetnostnega besedila izbralo izhodiščno besedilo na spletnem naslovu www.smucka.com.

Podobno smo obdelali tudi besedilne vrste. Dijaka sta si dopisovala in nastale so zanimive besedilne vrste. Najzanimivejše so bile: intervju s skakalko Evo Logar, predstavitev Andraža Pograjca, predstavitev Jurija Tepeša, predstavitev Stamsa in njihove smučarske šole.

Najzanimivejše besedilne vrste (intervju, predstavitev osebe) objavimo v šolskem glasilu Ekonomc, ob koncu leta pa v glasilu Panorama. Izšle pa so tudi v priročniku Književnost in jezik, izobraževanje odraslih, ISBN 978-961-245-377-0)

Dijaki so radi delali, ker so morali analizirati športno spletno stran, skratka vadili smo z vajami, katerih tematika jim je blizu. Gradiva za pripravo na maturo so imeli več kot dovolj.

V prejšnjih letih smo si pomagali z medmrežjem, e-pošto, mladinska reprezentanca se je izobraževala s pomočjo e-izobraževanja, v šolskem letu 2008/2009 pa bomo delo nadgradil še s spletno učilnico Ekonomc. Na spletnem naslovu: <http://239.gvs.arnes.si/ucilnica-ekonome> je kot skrbnik prof. Janez Črnilec na arnesovem virtualnem strežniku postavil spletno učilnico, ki nam bo v pomoč.

SKLEP

Po mnogih letih priprav na maturo lahko ugotovljamo, da je znanje, ki ga pridobivajo z IKT trajnejše, ker morajo dijaki aktivno sodelovati. Prednost takšnega poučevanja je v tem, da se več osebno komunicira med učiteljem in dijakom, kot tudi med dijaki samimi. Potrebno se je držati dogovorov, redno morajo pregledovati elektronsko pošto, kar v času tekmovanj, ni tako samoumevno, kot bi se komu zdelo, stiki so nujni ob določenih dnevih ali po opravljenih nalogah. Pomanjkljivosti pa so v tem, da je takšno učenje primernejše in uspešnejše za bolj motivirane dijake, za tiste, ki imajo dobre učne navade. Pri dijakih, ki nimajo notranje motivacije, smo pri takšnem načinu poučevanja nemočni. V razredu, kjer imamo neposreden stik z dijaki, lažje ukrepamo, če nekdo noče delati. Če pa dijak sproti ne bere elektronske pošte, nam nanjo ne odgovarja, ne dela nalog, pri tem onemogoča sošolca, s katerim sodeluje, težko kljub prizadevanju karkoli naredimo. Navajanje na tak način dela je dolgotrajen proces, pri takšnem delu pa se seveda spremeni tudi vloga učitelja, ki nima več klasične funkcije, učitelj postaja samo še koordinator, dijaki pa razvijajo odgovornost, saj je od njih odvisno, ali se bodo držali navodil, ali bodo sodelovali, in seveda, ali bodo uspešno opravili maturo. Razvijajo kompetence, ki jim bodo v življenju še kako koristile, tako v zasebnem, poslovnem, kot športnem.

Literatura:

- AUSTEN, Jane. *Prevzetnost in pristranost*. Uredil urednik: dr. Anton Ocvirk. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1968. Št. strani: 376.
- CANKAR, Ivan. *Kralj na Betajnovi*. Uredil urednik: Aleš Berger. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba d.d., 2007. Št. strani: 130.
- DÜRRENMAT, Friedrich. *Fiziki*. Uredil urednik: Aleš Berger. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba d.d., 2007. Št. strani: 144.
- HIENG, Andrej. Čudežni Feliks. Spremlna beseda: Aleksander Zorn. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1993. Št. strani 447.
- MOLIÈRE, Jean-Baptiste Poquelin. *Tartuffe*. Uredil urednik: Aleš Berger. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba d.d., 2007. Št. strani: 141.
- ZUPANČIČ, Matjaž. *Vladimir*. Uredila urednica: Majda Degan Kapus. Ljubljana: DZS, založništvo in trgovina, d.d., 2007. Št. strani: 127.

Različne internetne strani.

Irena Rakovec Žumer je prof. slovenščine na Ekonomski šoli Kranj, izpraševalka slovenskega knjižnega jezika v izpitnih komisijah za strokovne izpite pri Ministrstvu za šolstvo in šport, zunanja ocenjevalka slovenščine na maturi, avtorica člankov v pedagoških revijah.

Mrs. Irena Rakovec Žumer is a professor of Slovene language at the School of Secondary Economics Kranj. She is an examiner of Slovene language at the commission for professional examination at the Ministry of Education and Sport, external examiner of Slovene language at the final examination, the author of the articles in pedagogical magazines.